

**Toetuse andmise tingimused Viljandi maakonna
piirkondlike algatuste tugiprogrammi 2015–2016 elluviimiseks**

1. Reguleerimisala

- 1.1. Käskkirja lisaga reguleeritakse Vabariigi Valitsuse ja Euroopa Komisjoni poolt kinnitatud „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020“ prioriteetse suuna 5 „Väikese ja keskmise suurusega ettevõtete ja piirkondliku ettevõtluse arendamine“ meetme „Piirkondade konkurentsivõime tugevdamine“ tegevuse 5.4.2. „Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks“ (edaspidi *meetme tegevus*) raames Viljandi maakonna piirkondlike algatuste tugiprogrammi elluviimiseks aastail 2015–2016 toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ning korda.
- 1.2. Käskkirja lisa tugineb riigihalduse ministri 02.02.16 käskkirjaga nr 1.1-4/023 „Piirkonna tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamise kavade kinnitamine“ lisale 28 Viljandi maakonna piirkondlike algatuste tugiprogrammi 2015-2016 (edaspidi tugiprogramm)
- 1.3. Tegevus käskkirja lisa mõistes on tugiprogrammi elluviimine.

2. Rakendusasutus, rakendusüksus ja elluviijad (toetuse saaja ja partnerid)

- 2.1. Rakendusasutus on vastavalt perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *struktuuritoetuse seadus*) § 12 lõike 3 alusel Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse meetmete nimekirjale” Rahandusministeerium (edaspidi *rakendusasutus*).
- 2.2. Rakendusüksus on vastavalt struktuuritoetuse seaduse § 12 lõike 3 alusel Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse meetmete nimekirjale“ Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (edaspidi rakendusüksus).
- 2.3. Toetuse saajaks on tegevuste elluviijana SA Viljandimaa Arenduskeskus (edaspidi *elluviija*).
- 2.4. Partneriteks on Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia, MTÜ Viljandi Omavalitsuste Liit ja SA Viljandi Hariduse Arengufond.
- 2.5. Elluviija esitab rakendusasutusele pärast toetuse andmise tingimuste kinnitamist kinnituskirja valmisoleku kohta tugiprogrammi tegevuste elluviimiseks.

3. Tegevuse eesmärk

- 3.1. Meetme tegevus panustab meetme „Piirkondade konkurentsivõime tugevdamine“ eesmärgi täitmisel: majandusaktiivsuse, sealhulgas tööhõive ja ettevõtlusaktiivsuse kasvu väljaspool Tallinna ja Tartu linnapiirkondi.

3.2. Tugiprogrammi eesmärgiks on ettevõtlusaktiivsusele, tööhõive kasvule ja ettevõtlusõppele kaasa aitamine, täiendades vastavaid üleriigilisi toetusmeetmeid arvestades maakonna eripära ja huvigruppide vajadusi

4. Tegevuse kirjeldus, sihtrühmad, ja oodatavad tulemused

4.1. Tugiprogrammi raames toetatakse järgmisi alategevusi:

4.1.1. Noorte ettevõtlikkuse suurendamine

- Maakondliku noorte ettevõtlikkuse programmi koordineerimine ja programmi arendamine;
- Noorte ettevõtlikkusprogrammi elluviimine ettevõtlikkusele õhutavate koolitustega maakonna koolides ja avasündmusena Inspiratsioonipäeva läbiviimine üle-eestilise Ettevõtlusnädala raames Viljandis (Inspiratsioonipäev noortele - 2 päeva, üks oktoobris 2015 ja üks oktoobris 2016,; Koolitused noortele - 8 koolitust koolides, 3 ühiskoolitust projekte teostavatele noortele,);
- Maakonna noorteprojektide konkursi läbiviimine (Noorteprojektide konkurs koos auhindadega - aprillis 2016, 1 päev;
- Maakonna Ettevõtlike noorte laagri korraldamine ja läbiviimine (Ettevõtlike noorte suvelaager - 6 päeva, 40 noort);
- Ettevõtliku Kooli Viljandimaa programmi noorte juhendajate koolituse läbiviimine (Koolitused noorte juhendajatele ja haridusasutuste huvigruppidele 1 kord, 30 osalejat).

Sihtgrupp: Viljandi maakonna üldhariduskoolides õppivad noored

Oodatavad tulemused: Noored, kes on saanud kogemuse oma projektide elluviimisel on suurema tõenäosusega ka hilisemas elus ettevõtlikud, julgemad ja samuti oma kodukohaga tihedamalt seotud. Ettevõtlikkuse programmides osalenud noorte arv on 500.

4.1.2. Maakonna ettevõtluspotentsiaali turundus, investorteenindus ja ettevõtete ekspordivõimekuse tõstmine:

- Viljandimaa ettevõtluskeskkonna ja ekspordipotentsiaali analüüs, turundusstrateegia loomine ja selle elluviimine, välismaiste otseinvesteeringute kaasamine, eksportivate ettevõtete ja investortite võrgustiku (klastri) loomine ja haldamine eesmärgiga luua uusi kõrgemat lisandväärtust loovaid töökohti;
- Viljandimaa esindamine turundussündmustel nii kodu- kui välismaal (sh 36 kohtumist, 4 esindamist-esinemist, turundusmaterjalide koostamine ja trükkimine);
- potentsiaalsete investorite võõrustamine ja toetamine, sh vajaliku tööjõu leidmine, maakonnas (4 sündmus/visiiti);
- ettevõtjate ekspordivõimekuse suurendamisele suunatud tegevuste ellukutsumine ja läbiviimine (ekspordikoolitused VKEde valitud sihtrühmadele 3 korda, kokku 60 osalejat),
- ettevõtjate allhanke- ja ekspordipartnerite ning uute sihtturgude leidmisele kaasaaitamine (VKEde valitud sihtrühma messikülastuste ja kontaktreiside korraldamine lähivälismaa olulistel allhankemessidel, kolm-neli messi perioodil).

Sihtgrupp: enam kui 8 töötajaga ekspordivõimelised väikese ja keskmise suurusega ettevõtted, potentsiaalsed ja olemasolevad otseseid välisinvesteeringuid Viljandimaale paigutama valmis või paigutanud investorid.

Oodatavad tulemused: Investeeringud teinud ettevõtete arv on 5. Töökohtade arv, mis on loodud eksporti suurendanud ettevõtete poolt on 50.

4.1.3. Maakonna turismipotentsiaali arendamine ja turundamine:

- Viljandimaa turismivaldkonna strateegia ja tegevuskava koostamine;
- Viljandimaa külastuskeskkonna avalik turundamine ning kohaturunduse kavandamine ja elluviimine (turunduskulud, sh 2 hooaja trükist; maakonna turismitooteid tutvustav kataloog, maakonna kaardid ja linnaplaanid; maakonna portaali turismiosa arendamine);
- turismiettevõtjate koostöö ja ühisõppimise toetamine, osalemine Lõuna-Eesti piirkonna koostöö- ja ühisprojektides (sihtrühmadele 2 koolitust, kokku 30 osalejat);
- Koostöövõrgustiku käivitamine ettevõtjate ja reisikorraldajate vahel tootearenduse ja turismipakettide loomeks;
- Ühisturunduse korraldamine ja maakonna jaoks oluliste turismivaldkonna arendusprojektide käivitamine (Messidel osalemine, õppereisid, jms - kuni 3 messi).

Sihtgrupp: turismiettevõtjad ja –organisatsioonid ning neile tugiteenuseid pakkuvad organisatsioonid Viljandimaal ja ka lõuna-Eestis

Oodatavad tulemused: Ööbimiste arv maakonna majutusettevõtetes on suurenenud 1% võrra. Lisandunud on viis uut turismitoodet.

4.1.4. Üliõpilaste ettevõtlikkuse suurendamine läbi praktilise ettevõtlusõppe TÜ Viljandi Kultuuriakadeemias:

- TÜ VKA üliõpilaste Ideeturu korraldamisel osalemine;
- Ettevõtlusõppe programmi praktilistes tegevustes mentoritena osalevate ettevõtjate arendamine (Mentorite/ettevõtjate 1 koolitus, 20 osalejat).

Sihtgrupp: Viljandi maakonna õppivad TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia üliõpilased

Oodatavad tulemused: 40% praktilise ettevõtlusõppe õppemoodulid läbinud üliõpilastest on kaasatud uue ettevõtte asutamisse. Nendest 50% tegutsevad ettevõtlusinkubaatorites. Praktilise õppemooduli läbinud üliõpilaste arv on 160.

5. Väljundi- ja tulemusnäitajad ning nende sihttasemed

	Näitaja nimetus	Algtase	Sihttase (2016)
Väljundinäitaja	Tugiprogrammi elluviimise kaasatud ettevõtjate arv (alategevused 4.1.2 ja 4.1.3)	0	20
Väljundinäitaja	Tegevuses osalevate koolide arv (alategevused 4.1.1 ja 4.1.4)	0	6
Tulemusnäitaja	Piirkonna tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamise kava koostamisse kaasatud institutsioonide arv	11	11

6. Tegevuse eeldatav mõju läbivatele teemadele

- 6.1. Regionaalareng – tegevuste elluviimisel lähtutakse piirkonna strateegilistest dokumentidest. Tegevuste elluviimisel lähtutakse sellest, et kõik tegevused mõjutavad otseselt või kaudselt maakonna elanike ettevõtlikkust ja tööhõivet. Kõik tegevused toetavad regionaalarengut.
- 6.2. Keskkonnahoid ja kliima – Tegevused toetavad keskkonnahoidu ja tõstavad teadlikkust, kliimamuutuste osas. Kõikide tegevuste läbiviimisel arvestatakse nende mõju keskkonnale ja kliimale.
- 6.3. Infoühiskond – Kõik tegevused toetavad infoühiskonna arengut läbi kaasaegsete IKT lahenduste kasutamise läbiviidavates tegevustes.
- 6.4. Riigivalitsemine – tugiprogrammi koostamise protsess ja tulemused tugevdavad piirkondliku arengu kavandamise suutlikkust ning erinevate arendustegevuste sihipärasust. Paraneb dialoog ettevõtjate ja avaliku sektori vahel, samuti paraneb koostöö keskvõimu, kohalike omavalitsuste ja ettevõtjate vahel.
- 6.5. Võrdsed võimalused – tugiprogrammi koostamisel on arvestatud erinevaid sotsiaalseid rühmi. Tugiprogrammi elluviimisel arvestatakse võrdsete võimalustega seotud piirkonnaspetsiifiliste aspektidega. Tegevuste elluviimisel arvestatakse erinevate sihtrühmade ligipääsetavust tegevustele. Kõikides tegevustes osalevad eri sugudest ning erinevast rahvusest inimesed, kellele kõigile on tagatud võrdne kohtlemine. Tugiprogrammi koostamisel on arvestatud erinevaid sotsiaalseid rühmi, tegevuste elluviimise käigus jälgitakse osalejate ja mentorite soolise, vanuselise ja tervisliku seisundi egalitaarsuse printsiipi. Noorte ettevõtlikkuse arendamine ja haridusinnovatsioon toetab võrdseid võimalusi läbi „Ettevõtliku kooli“ programmi üheks aluspõhimõtteks oleva üldise kaasamise.

7. Tegevuse abikõlblikkuse periood

7.1. Tegevuste abikõlblikkuse periood on 01. september 2015 kuni 31. detsember 2016.

8. Tegevuse eelarve

Tulemus	Väljund	Alategevused ja kindlaksmääratud kulukohad	Abikõlblike kulude eelarve	Tegevuste maht koos personalikuludega
Piirkonna tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamise kava koostamisse kaasatud institutsioonide arv	Väljund 1	Alategevus 4.1.2		
	Tugiprogrammi elluviimise kaasatud ettevõtjate arv	Maakonna ettevõtluspotentsiaali turundus, investorteenindus ja ettevõtete ekspordivõimekuse tõstmine	17600	46600
		Alategevus 4.1.3		
		Maakonna turismipotentsiaali arendamine ja turundamine	14000	40000
		Otsene personalikulu	55000	
	Väljund 2	Alategevus 4.1.1		
	Tegevuses osalevate õpilaste arv	Noorte ettevõtlikkuse suurendamine	19400	30463
		Alategevus 4.1.4		
		Üliõpilaste ettevõtlikkuse suurendamine	8000	8000
		Otsene personalikulu	11063	
Horisontaalne	Ühtse määra alusel kulud	9909	9909	
Kokku tugiprogrammi eelarve			134972	134972

Rahastamisallikad

	Rahastaja	Rahastamismaht	Osakaal abikõlblike kulude eelarvest
Struktuuritoetus	EL fond (ERF)	113376,48	84%
Omafinantseering	SA Viljandimaa Arenduskeskus	21595,52	16%

9. Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

- 9.1. Abikõlblikud on Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. aasta määruse nr 143 „Perioodi 2014-2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse väljamaksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi ühendmäärus) § 2 ja 3 abikõlblike kulude üldtingimustele vastavad elluviija ning partnerite kulud, mis on punktis 4 kirjeldatud tegevuste elluviimise ning Viljandi maakonna piirkondlike algatuste tugiprogrammi 2015-2016 tulemuste saavutamise otseselt seotud, sealhulgas:
- 9.1.1. personalikulud vastavalt ühendmääruse §-le 3; sealhulgas tegevusi ellu viivate töötajate lähetustega seotud transpordi- ja majutuskulud ning päevarahad;
  - 9.1.2. kaudsed kulud ühtse määra alusel, 15% otsestest personalikuludest vastavalt ühendmääruse § 9 lõikele ja 4;
  - 9.1.3. uuringute, analüüside ja ekspertiiside kulud, sh tellimine ja teostamine ning tulemuste avalikustamise kulud;
  - 9.1.4. koolituse (sh pikaajaliste koolitusprogrammide), turundustegevuste, (välis)praktika, õppelaagrite, seminaride, avalike esinemiste ja konverentside, teavitus- ning reklaamürituste ja õppe- ning kontaktreiside ettevalmistamise, korraldamise ja läbiviimise kulud;
  - 9.1.5. investorite võõrustamise ja toetamise kulud, sh majutus- ja transpordikulud
  - 9.1.6. messikülastuse organiseerimise ja osalemise kulud (majutus, transport);
  - 9.1.7. publikatsioonide, info-, juhend- ja jaotusmaterjalide, tänukirjade, tunnistuste, meenete, audiovisuaalsete info- ning reklaammaterjalidega seotud kulud;
  - 9.1.8. rahvusvaheliste koostöövõrgustike, ümarlaudade jm koostöövormidega seotud kulud;
  - 9.1.9. teavituskeskkondade loomise, arendamise ja haldamise kulud;
  - 9.1.10. tõlkekulud;
  - 9.1.11. nõustamise ja ekspertiisi tasud;
  - 9.1.12. kulud, mis on seotud struktuuritoetuse sümboolika kasutamisega vastavalt Vabariigi Valitsuse 12.09.2014.a. määrusele nr 146;
  - 9.1.13. elluviija valdkondliku arendustegevusega ja võimekuse tõstmisega seotud kulud, sealhulgas koolituskulud;
  - 9.1.14. erisoodustusena käsitletav kulu ja sellelt tasutav maks tulumaksuseaduse § 48 tähenduses;
  - 9.1.15. ürituste korraldamisel tekkiv vastuvõtukuluna käsitletav kulu ja sellelt tasutav maks tulumaksuseaduse § 49 tähenduses.
- 9.2. Lisaks ühendmääruse §-s 4 loetletule on mitteabikõlblikud järgmised kulud:
- 9.2.1. finants- ja pangakulud, sealhulgas intressikulud (v.a. liisingumaksete intressikulud), finantstehingute tasud, valuutavahetuse tasud, pangakontode avamise ja haldamise kulud;
  - 9.2.2. liiklusvahendi või mootorsõiduki soetamise kulud;
  - 9.2.3. kinnisasja soetamise kulud;
  - 9.2.4. väljaspool Euroopa Liitu toimuvad koolitused, õppereisid või muud Euroopa Sotsiaalfondi tüüpi kulud.
- 9.3. Juhul kui elluviija teenib projekti elluviimise käigus puhastulu, kohaldatakse ühendmääruse § 5 lõikes 6 sätestatud tingimusi.

10. Toetuse maksmise tingimused ja kord

- 10.1. Toetuse maksete tegemisel lähtutakse struktuuritoetuse seaduse §-des 28 ja 29 ning ühendmääruse §-des 11-13, § 14 lõike 1 punktis 1 ja § 15 lõigetes 1 ja 4 sätestatust.
- 10.2. Makse tehakse elluviija poolt esitatud maksetaotluse alusel. Maksetaotlusi esitab elluviija rakendusüksusele mitte sagedamini kui kord kuus ning mitte harvemalt, kui kord kvartalis.
- 10.3. Toetuse makse tegemise eeldusteks on:
  - 10.3.1. tegevuste läbiviimine, abikõlblike kulude tekkimine ja vastavate kulude tasumine;
  - 10.3.2. eelnimetatud kulude tasumist tõendavate dokumentide või nende koopiade esitamine rakendusüksusele;
  - 10.3.3. elluviija poolt rakendusüksusele nõudmisel vastava aruandeperioodi tegevusaruande ning maksetaotluse esitamine ja nende aktsepteerimine rakendusüksuse poolt;
- 10.4. Kulude tekkimist tõendavateks dokumentideks on vastava majandustehingu toimumist tõendavad raamatupidamise algdokumendid, sealhulgas arved, vara vastuvõtu aktid ja lepingud.
- 10.5. Rakendusüksus menetleb punktis 10.2 ja 10.3 nimetatud dokumente mitte kauem kui 20 tööpäeva arvates maksetaotluse esitamisest rakendusüksusele.
- 10.6. Rakendusüksus võib peatada punktis 10.2 nimetatud maksetaotluse menetlemise osaliselt või täielikult struktuuritoetuse seaduse § 30 lõikes 1 nimetatud juhtudel, määrates võimalusel tähtaja puuduse kõrvaldamiseks, sh:
  - 10.6.1. kui esitatud maksetaotlus või kuludokumendid ei vasta ettenähtud nõuetele;
  - 10.6.2. kui esitatud kuludokumendid ei vasta käesolevas käskkirjas ja tugiprogrammis toodud perioodile, tegevustele või eesmärkidele;
  - 10.6.3. kui läbiviidud tegevused ei vasta käesolevas käskkirjas ja tugiprogrammis toodud tegevustele või nende toimumine ei ole tõendatud.
- 10.7. Rakendusüksus võib mittekõrvaldavate puuduste ilmnemisel vähendada maksetaotlusega taotletud summat finantskorrektsiooni otsusega vastavalt struktuuritoetuse seaduse § 30 lõikele 3.
- 10.8. Rakendusüksus peatab punktis 10.2 nimetatud maksetaotluse menetlemise osaliselt või täielikult korraldusasutuse nõudel struktuuritoetuse seaduse § 30 lõikes 4 nimetatud juhtudel.

11. Toetuse tagasinõudmine

- 11.1. Finantskorrektsiooni otsus tehakse vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-des 45-47 ning ühendmääruse §-des 21-23 sätestatule.
- 11.2. Toetuse nõuab elluviijalt tagasi rakendusüksus vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-le 48 ning ühendmääruse §-le 24. Toetuse tagasimaksmist võib ajatada vastavalt ühendmääruse §-le 24.

12. Riigiabi

- 12.1. Tugiprogrammi raames ei anta riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.
- 12.2. Kui alategevuste 4.1.2. ja 4.1.3. elluviimisel saavad tegevustes osalejad vähese tähtsusega abi, kohaldatakse komisjoni määruses (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1-8) (edaspidi VTA määrus) ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatut.

- 12.3. Vähesse tähtsusega abi andmise puhul ei tohi toetus koos jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul eraldatud vähesse tähtsusega abiga ületada 200 000 eurot ning arvesse võetakse komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 artiklis 5 sätestatud erinevateks eesmärkideks antava vähesse tähtsusega abi kumuleerimisreegleid. Vähesse tähtsusega abi suuruse arvestamisel loetakse üheks ettevõtjaks sellised ettevõtjad, kes on omavahel seotud komisjoni määruse 1407/2013 artikli 2 lõike 2 kohaselt.
- 12.4. Vähesse tähtsusega abi andmisel on elluviija kohustatud kontrollima enne tegevuse toimumist tegevuses osaleja vastavust VTA määruse nõuetele (sh vähesse tähtsusega abi jääk, välistatud tegevusvaldkonnad, raskustes olevad ettevõtjad) vastavalt rakendusüksuse juhistele.
- 12.5. Vähesse tähtsusega abi andmisel on kulud abikõlblikud vaid juhul, kui nimetatud osalejate puhul on täidetud kõik VTA määruses sätestatud vähesse tähtsusega abi andmise tingimused.
- 12.6. Elluviija esitab rakendusüksusele andmed vähesse tähtsusega abi saanud tegevustes osalejate nimede ja antud abi summadega rakendusüksuse poolt määratud vormil igakordselt koos kuluaruandlusega, kuid mitte harvem kui kord kvartalis.
- 12.7. Elluviija informeerib vastavalt konkurentsiseaduse § 33 lõikele 4 vähesse tähtsusega abi saajat sellest, et talle antakse vähesse tähtsusega abi ja kui suur on abi summa.

13. Rakendusüksuse, elluviija ja partnerite kohustused

- 13.1. Rakendusüksus kohustub täitma struktuuritoetuse seaduse § 8 lõikes 2 toodud ülesandeid
Elluviija kohustub täitma struktuuritoetuse seaduse §-des 24 ja 26 nimetatud kohustusi.
- 13.2. Elluviija kohustub sõlmima partneritega lepingu tegevuste elluviimiseks.
- 13.3. Partner peab täitma struktuuritoetuse seaduse §-s 25 nimetatud kohustusi.

14. Tulemusaruanne ja selle esitamise kord

- 14.1. Tulemusaruanne esitatakse pärast kõigi tugiprogrammi alategevuste elluviimist ühekordselt rakendusasutuse poolt etteantud vormil.
- 14.2. Tulemusaruandes kajastatakse järgmist:
  - 14.2.1. tehtud tegevuste kokkuvõtte partnerite lõikes;
  - 14.2.2. elluviija tegevuste ja tulemuste kokkuvõtte;
  - 14.2.3. kuluaruandlus.
- 14.3. Tulemusaruande täidab elluviija koostöös partneritega ning esitab selle rakendusüksusele täpsustamiseks ja kinnitamiseks. Seejärel esitab rakendusüksus tulemusaruande rakendusasutusele.

15. Alategevuste, nende elluviimise tingimuste ja eelarve muutmine

- 15.1. Muudatused tugiprogrammi alategevustes ja nende elluviimise tingimustes kinnitab rakendusasutuse juht elluviija ettepanekul.

16. Finantskorrektsiooni mõju tegevuste eelarvele

- 16.1. Struktuuritoetuse seaduse § 47 lõike 2 kohaselt vähendab rakendusasutus toetuse andmise tingimuste käskkirjas kinnitatud abikõlblike kulude eelarvet, kui korraldusasutus või rakendusüksus on teinud finantskorrektsiooni otsuse.